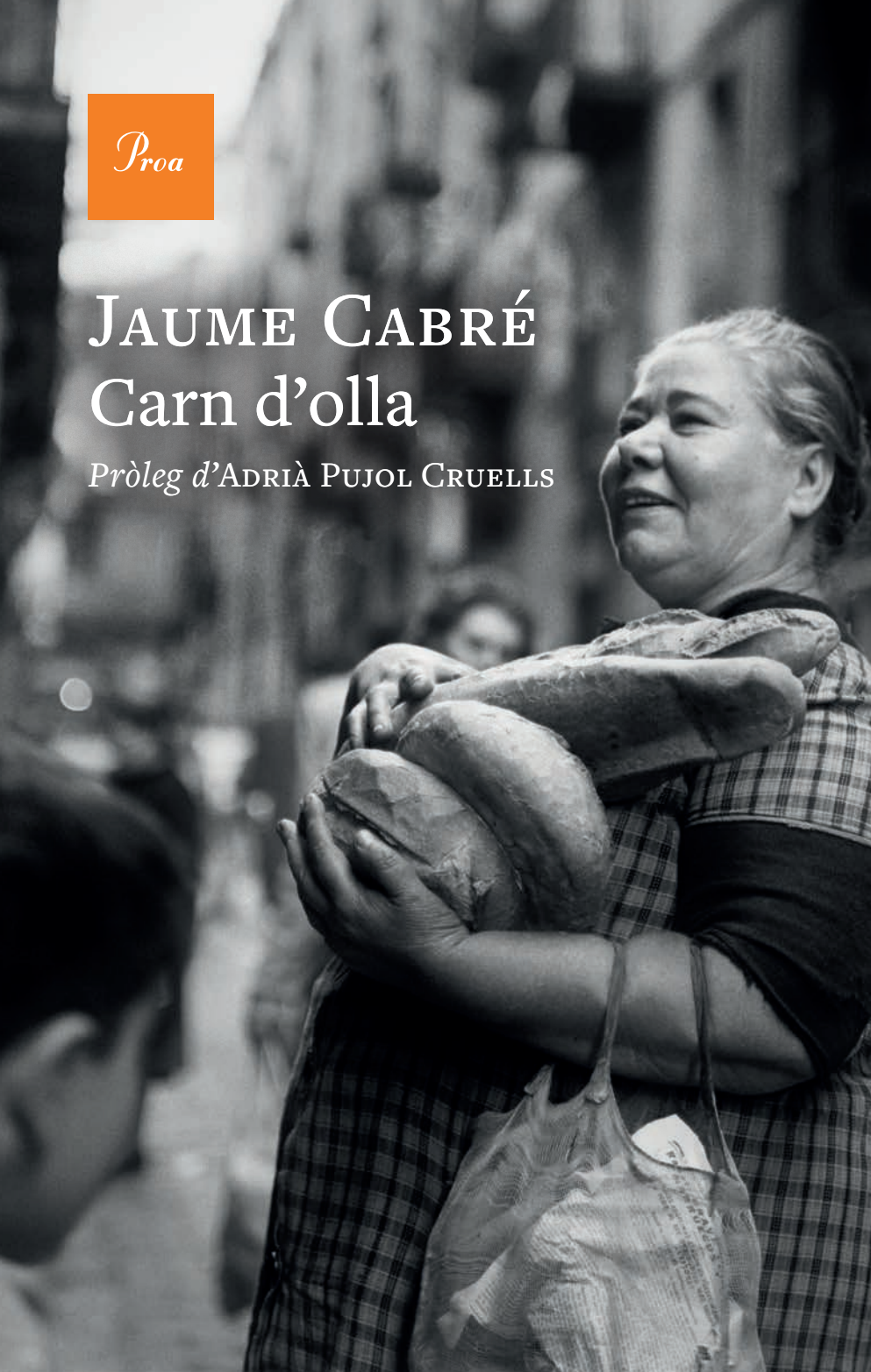

Proa

JAUME CABRÉ

Carn d'olla

Pròleg d'ADRIÀ PUJOL CRUELLS

JAUME CABRÉ

CARN D'OLLA

Pròleg d'Adrià Pujol Cruells

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició (a Editorial Moll): 1978
Primera edició en aquesta col·lecció: juny del 2024

© Jaume Cabré, 2024

© del pròleg: Adrià Pujol Cruells, 2024

Drets exclusius d'aquesta edició:
Raval Edicions, SLU, Proa
Diagonal, 662-664
08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-19657-74-9
DIPÒSIT LEGAL: B. 6.702-2024
Composició: Grup62

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor.
La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries.
En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement.
A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.
Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

La Barringa Barranga acostuma a aturar-se a fer petar la xerrada amb les venedores de bates per a nen, nena o senyora, vetes i calces i sostenidors, mitges i teles i mocadors, vestidets, cortines i botons, fils i baguetes, pines, tiretes i cremalleres, clips i gafets, didals i agulles, ganxets, sedalines i cinturilles, juntes i randes i fil d'embastar i joguines tronades de plàstic barat, del mercat de Sant Anton, i pregunta per les vendes, amb interès d'economista, mou el cap amb preocupació de confessor quan li contesten que bé però el nen té la grip i l'home està de baixa un altre cop i per més inri m'estan sortint uns granets a l'aixella, miri, miri, que també s'ho mira amb deteniment de metge, fins que, cansada d'estar tanta estona al mateix lloc, s'allunya badocant a seguir les penes de la mestressa de la parada de la cantonada o se'n va a casa.

La Barringa Barranga travessa pel pas de vianants, encofurnada en un abric de pell apòcrifa, lleument rebregada de cara, pas lent i irregular, amb les celles i els llavis nítidament pintats. Remuga entre dents, com sol

fer, i s'atura cada quatre passes com si el pensament que en aquell moment l'assalta no suportés els sotracos de la marxa. En una mà duu una paperina mig oberta i de tant en tant en treu una oliva, la mastega i projecta el pinyolet —són arbequines— davant seu amb habilitat fora mida. Desa la paperina a la bossa on tragina el mocador, cotó fluix, un pintallavis, el bitllet de loteria, un discret rosegó de pa, les claus, el moneder amb el carnet d'identitat caducat i unes ulleres de sol trenca-des. Treu les claus i comença a pujar amb fatiga els graons alts, estrets i irregulars, agafant-se amb la mà lliure a la barana prima de ferro negre. Se sent la ploradissa sorollosa d'un nen seguida dels crits impacients d'una dona que decreta silenci. La Barringa Barranga llença d'esma el darrer pinyolet per l'ull de l'escala i malda per escoltar el clic imperceptible en topar a terra, mentre continua pujant. Però la simfonia de crits eixorda l'ambient i ella es queda amb el dubte de si el pinyol haurà arribat al trespol o si s'haurà aturat a mig aire de l'escala.

La Barringa Barranga viu al carrer del Carme i creu sòlidament en el dimoni. Havia arribat a conèixer les barjaules cúbiques de començament de segle en la seva maduresa i decadència, quan a ella encara li queien els mocs, perquè s'havia criat al carrer d'Avinyó. Però d'ençà que va començar a professar ho va fer a ca la Pilareta, rere Sant Anton, on tenia anomenada merescuda com una de les més experimentades xicotes de ca la Pilar. Quan rondava la cin-

quantena abandonà l'ofici no sense un no sé què de recança, Pilar, que ja m'havia fet en aquesta vida, no sé com dir-ho, però les joves et van pitjant i ja no ho pots donar tot, no sé si m'entens, és una competència massa forta i vull retirar-me per la porta gran, no que em deixin a un racó i et facin la caritat de tant en tant, i es dedicà a collir punts de mitja al quiosc d'un portal de la ronda de Sant Anton, a mitges amb la mestressa, fins que es va cansar de tanta monotonia i s'establí de venedora de tabac, benzina per a encedors, pedres, llumins i calendaris de noies en bikini. Amb el temps —la B. B. tenia el cul inquiet— notà a faltar les hores lliures per vagarejar pels carrers i decidí compartir la parada amb un cec que, a més, hi aportava els cupons i el bastonet blanc, soroll de canya. A les hores que el seu soci, en Poquilluca, s'ocupava del negoci, la Barringa Barranga anava a contemplar-se als aparadors i constataba que encara feia goig i sovint la feia petar amb les venedores dels encants del mercat de Sant Anton, i en Poquilluca més content que mai perquè la plaça del Pedró era un lloc ideal i mai no hauria pogut somiar de plantar-hi parada.

La B. B. no recorda quan va decidir-se i per què a tastar les penes de la vida alegre. És una dada sociològica que no li interessa, atesa la seva tendència a oblidar tot allò que cou i fa de mal conservar.

La sagristia era un racó immens, il·luminat amb penes i treballs per una bombeta raquítica que cridava la seva impotència solitària al capdamunt de l'enorme sostre. Les parets, malpintades de brutícia, escrostonades aquí i allà, nues, trencaven la seva monotonia pels forats de la porta i la finestra. Aquesta, un gran finestral enfonsat, no s'havia obert d'ençà que estrenaren aquell racó com a vestuari litúrgic. Els vidres feien palès el regnat de la llorderia amb un dit de pols enganxada, tan atrocinada, potser, com la sagristana. El terra, per contra, era lluent: cada tres o quatre dies la senyora Angeleta hi passava el pal de fregar i en treia un suc negre; i cada vegada es feia creus que l'aigua quedés tan fosca.

A la paret del fons, una calaixera descomunal guardava, ensopida, les vestidures màgiques. I a la dreta, un calendari, el rosari dels dies, aturat incomprendiblement a quarts d'octubre; és que la senyora Angeleta se n'estava, de calendari: coneixia els sants de cada dia, les festes que s'hi interposaven i els colors dels ornaments litúrgics que corresponien a cada avinentesa: el seu dictamen era segur, tant, que el mateix mossèn se'n fiava a ulls clucs a l'hora de disfressar-se.

Sobre la calaixera, a part de la creu, badallava un santanton d'ulls esbatanats i garrí fidel, amb la capa descolorida i el bastó substituït —cosa de la senyora Angeleta— per una canya fina pintada de color bastó de santanton.

Avui encara és advent, vermells, tom, tom, toom, i l'alba, vatua l'olla que no recordava que li havia de cosir la randa!, una altra missa que anirà passejant l'imperdible. La senyora Angeleta mai no va arribar a comprendre per què tenien aquella andròmina de calaixera tan difícil de fer servir. Els calaixos necessitaven una força sobrehumana, una fe sobrenatural, per ser oberts. I cada dia la lluita matinal de la sagristana era amb aquells calaixos rebecs, curulls de draps rituals i llibres de sortilegi. Tragué del calaix de dalt, més senzill de manegar, el missal gros, el de debò, i el col·locà al pedestal de llautó daurat que reposava, fora d'hores de servei, damunt la calaixera, en un racó, ran dels ciris. Recordà que feia prop més d'una setmana que no havia fregat el faristol i es decidí a fer-ho, tinc temps mentre no arribi el mossèn, amb el drap amarat de netol. S'adonà, com s'adonava cada dia de l'hivern, que en aquella cambra nua hi feia fred. Potser per fer-se'l passar es dedicà a fregar amb energia. Havia fet justícia pràcticament amb tot l'or del faristol, que sentí una tos profunda, multiplicada per l'eco de la nau solitària, rere seu, a través de la porta, té, ja arriba el mossèn. S'afanyà a concloure la feina i deixà el missal al pedestal lluent quan va sentir la veu de mossèn Pere, una veu acabada d'estrenar, que maldava per treure's de sobre els gargalls de la nit, bon dia Angeleta.

—Bon dia, mossèn. Advent, oi? —L'home assentí en silenci i començava a revestir-se—. Mare santa, els ciris!

—Afanyi's, Angeleta, que surto ara mateix.

I el mossèn ajornà la seva sortida triomfal al davant d'un públic minso, esperant que la senyora Angeleta, els ciris en una mà i la capsa de llumins a l'altra, complís el ritual de donar llum en aquell escenari ombrívol i comprovés qui hi havia i a qui s'havien enganxat els llençols, la Reina, la senyora Joana, la de la boca torta, la Mercè, ui!, falta la Dolorettes, ja li estiraré les orelles! Aquesta setmana, si no ha faltat dos dies no n'ha faltat cap. Com més vells, més mandrosos... Apagà el llumí i dirigí un darrer cop d'ull a l'altar; el missal, les canadelles, bo, això ja pot començar, i tornà a la sagristia per apagar el llum i tancar la porta així que el mossèn n'hagués sortit camí de l'altar. La senyora Angeleta anà a seure al primer banc, al costat de la Reina i davant per davant del lloc buit de la Dolorettes, disposada a ser la primera a contestar les preguntes del capellà en un llatí amb evocacions locals, i feia força temps que la senyora Angeleta s'havia avesat a deambular per l'església fent coses inútils perquè se li feia una muntanya tornar a casa i cada dia el mateix, en canvi a la parròquia sempre hi havia algun llautó per enllustar i qui diu això diu fer petar la xerrada ni que fos amb la Reina, quina dona tan creguda, però ves-li al darrere, i últimament la senyora Angeleta rumiava: hauré de fer un pensament i mirar com està això de rellogar gent, però sempre fa por ficar-se gent a casa, és allò que fa angúnia, ves a saber qui t'ha entrat, però veia que era l'única manera d'ajudar-se a

pair el lloguer i espolsar-se una mica de solitud del damunt, perquè ja poden anar dient però com més gran et fas més et corba l'esquena això de rodar-la a soles, i a voltes li tocava migdia i no havia sortit de la sagristia fent no res, sembla mentida com passa el temps, i a la tarda sant tornem-hi perquè hi ha més vida com si diguéssim, diu, les confessions, el rosari, un comentari amb aquella, no ho sé, et sents més acompanyada i mossèn Pere cada tarda començava el ritual de la confessió encara no sabia per què, ja que se les sabia totes, i cada dia era la mateixa cançó, Aumariapuríssima, mossèn, i mossèn Pere va pensar alça, la Reina un altre cop i ara sí que mossèn Pere es va indignar i es va atansar a la reixeta de fusta i va dir escolta, filla, però no t'has confessat ja avui?, i el seu to de veu era una mica enfadat i la Reina li diu sí mossèn però és que m'havia oblidat de dir-l'hi i mentre l'hi deia, mossèn Pere pensava oh, no!, i ficava el cap entre les mans i sentia a mitges que el problema que la consumia ara era que si una simple mirada, com qui no vol la cosa, podia ser considerada com a pecat, perquè jo, mossèn, no és per dir-ho, però veig que em miren molt i allò, natural, jo també miro els homes pel carrer i llavors no sé si he fet malament, mossèn, el cas és que no els miro amb intenció dolenta sinó per mirar, i no sé què fer, perquè llavors penso coses i no sé si està bé i el cas és que jo no vull pensar-ho, però com que pel carrer es veuen molts homes i no es cregui, el drama és al metro, que jo ja ho veig com una cosa impossible,

mossèn, tant que hi ha dies que no l'agafo i m'empas-
so hores caminant perquè cada dia he d'anar a la Sa-
grera, a casa un parent, no sé si n'hi he parlat mai,
doncs ara fa dos dies que hi vaig a peu perquè el metro
no, i l'autobús ja em dirà, és el mateix, i mossèn Pere
s'ho havia escoltat a mitges però estava terriblement
cansat i no l'havia seguida del tot i va perdre la pacièn-
cia, digué molt bé filla i va pensar ara li hauria de dir
moltes coses, des del començament, des d'Adam i Eva
i va sentir la Reina que s'aclaria discretament la garga-
mella, vull dir filla, i pensava un altre cop que li hauria
de dir moltes coses i li va venir un atac horrible de
mandra, no, és impossible, i pensava, no ho puc fer,
estic cansat i deia, sense pensar-ho, a prendre pel sac,
i a la Reina li deia, escolta filla, per tercera vegada, i la
filla, de tant escoltar ja s'impacientava, i va gosar dir ja
escolto i mossèn Pere es va decidir, mira filla, en peni-
tència agafaràs ara mateix el metro encara que no et
convingui i a casa el teu parent hi aniràs en metro, i si
no ho fas pensa que em desobeeixes i peques, a pren-
dre pel sac, i es redreçava i sentia un doloret dolç a
l'espina i començava l'ego te absolvo i mentre lla-
tinejava, reconeixia que li hauria de dir altres coses,
més profundes, i ella s'apuntava a la memòria la des-
obediència al confessor com una altra magnífica pos-
sibilitat de pecar i mossèn Pere pensava soc vell i no
m'hi veig amb cor, això és cosa de joves, que em jubi-
lin, a prendre pel sac, i li va donar a besar l'estola pel
davant, per la banda dels homes, i com que no hi ha-

via cua va encendre el llumet per dar-li mossegada al breviari que avui el tinc a can seixanta entre pitos i flautes i així que s'hi va posar, el pensament se n'hi anà a quarts de quinze, quin avorriment, aquesta és la meva feina, quina?, capellà d'una parròquia sense vida; a fora, pel carrer, tot és moviment i jo em sento estrany entre els botiguers i les veïnes, ni tan sols em saluden al quiosc, soc un estrany, malgrat que hi compro el diari cada dia, el cap espiritual del barri, el desconegut del barri, i a la tarda aquí, sempre amb la mateixa gent, sempre les mateixes foteses de la Reina o la Dolores, mare de Déu!, i recordà que un dia havia confiat a un bon amic, mossèn d'altura, que tenia ganes que se li acostés un feligrès amb culpes d'esgarri-fança i confessions de monstruositats, fora capaç de llançar-se-li al coll i felicitar-lo perquè en aquell moment l'estava convertint en un sacerdot de debò, de pel·lícula; però el feligrès negre no arribava mai i els pecats de la Reina se'ls sabia de memòria, carai, el breviari, hauré de tornar a repetir tota la pàgina, però no va poder perquè el reclamava la senyora Angeleta des d'un costat, té raó, avui és el dia que descarrega, i va tancar el breviari amb soroll per apaivagar la irritació i apagà el llum i a les fosques va esbufegar que la senyora Angeleta ho va sentir perfectament.

Morts, morts i més morts: que puja l'enterramorts, pensa mossèn Pere; esbufega i s'atura a cada recolza-

da, enyora un ascensor i continua pujant, morts i malalts; es penedí de pensar aquestes coses i es concentrà en la seva missió cristofòrica però el pensament s'abocà a aquells altres temps que portava el viàtic no pas d'incògnit i al davant anava l'escolà clicang, fent sonar la campaneta i amb un ciri que s'apagava a les cantonades i ell, amb alba i florindaines, tot plegat feia més goig i la gent s'aturava i s'agenollava al seu pas i ell se sentia ministre del senyor, i ara també me'n sento però no ho sé, així, a la butxaca, en un estoig, com un anell, com qui va a xerrar amb un amic, a fer la tasseta de xocolata ja no sé el que em dic, i només li faltaven dos replans, anar a morir en un cinquè pis sense ascensor, les cases antigues ben altes, la gent no sap viure a peu pla, m'ho he buscat, i va prémer el timbre, bona nit, i una senyora voluminosa en veure que era ell el feu entrar de seguida amb un posat d'estranyesa, vostè?, i mossèn Pere deia senyora Conxita, no ho sabia que era vostè i no sabien què dir-se i estaven tots dos força incòmodes i la Conxita estava ullerrosa i feia un gest com de tant se val, ja està fet i deia passi, encara que hi deu haver alguna confusió, i en lloc de fer-lo passar encara l'entretenia al rebedor, ja ho veurà, mossèn, pobre Benet, tan bo que sempre ha estat, pobre home, no sé si és la febre, diu que està empatxat i m'ha prohibit, no sé com dir-l'hi, que diu que no vol capellans, que n'ha tingut prou amb arrossegant el cul, perdoni, diu tota la vida per l'església, no sap el que es diu, sap, mossèn?, i mossèn Pere pensava

aquí no hi faig res, i no sabia per on decidir-se, i per allò, per costum, li diu a la senyora Conxita resignació, senyora Conxita, i també diu farem el que podrem i fa un gest amb la mà i diu cap a on?, i la senyora Conxita el precedeix per un corredor ombrívol fins a la cambra i només entrar sent que diuen, vaja, un capellà, mossèn Pere?; has estat tu, Conxita?, i la Conxita diu que sí amb un fil de veu i l'home, incorporat al llit, riu dèbilment i fa un gest que vol ser enèrgic amb els dos braços, no cal que marxi ningú que no em penso confessar i les dues visites que feien el compliment de la mort tornaven a seure tímidament, amb el cul al caire de la cadira, tibats, i miraven el malalt i el mossèn i aquest deia si no us voleu confessar no us hi obligaré però permeteu-me que us faci companyia i el malalt contesta no hi tinc cap inconvenient i es pentina el mostatxo amb els dits, seguei, home, no s'estigui dret, i es veu que la presència del capellà l'ha animat d'allò més i diu ara és l'hora de dir fora, fora escarabats, jo soc federal de tota la vida!, etcètera, etcètera, però no ho penso fer perquè és molt suat i no us vull donar aquest gust; total ja us ho deveu suposar, oi?, i mira mossèn Pere que s'ha assegut i es fa un silenci i l'home del mostatxo diu Conxa, au, porta el xampany i la Conxita reprimeix un ploricó, Benet, estàs boig!, i ell diu si no el portes l'aniré a buscar jo i fa com qui es treu la roba del llit i la Conxita surt de l'habitació esverada i gemega i l'home li crida i copes per a tot-hom!, i fa una rialleta, en el fons és una bona dona,

però una mica bleda, comenta, i mossèn Pere pensa en el viàtic i s'avergonyeix de la situació però creu que fer una altra cosa és pitjor i la Conxita torna fent sonar el vidre alegre al compàs de les seves cames feixugues i la casa retruny. Amb cortesia, en Benet fa destapar l'ampolla al senyor de la dreta i el pop! del tap ressona amb nitidesa de sacrilegi; ell mateix omple les copes i observa les visites, el mossèn i la Conxita; alça la copa i diu senyors, aquest és un dia memorable per a mi, és lògic que ho celebri: hi tinc el dret; un atac de tos l'interromp, la copa perilla a la seva mà i quan es mig refà, continua, encara que ja ho saben, no em puc estar de dir-los que el traspàs imminent és cosa que només puc fer un sol cop; només em dol que per tancar oficialment els parèntesis de la meua vida, no tingui prou capital per rubricar-ho amb xampany francès i ho hagi de fer amb aquesta, es mira la copa, se'ls mira tots, amb aquest, amb aquesta merda d'escumós, i amb perdó. Alça més la copa i crida salut! i comença a beure-se-la pausadament. Mossèn Pere xarrupa desorientat i de cua d'ull endevina que al xampany de la Conxita s'hi ha barrejat una llagrimota agredolça; la dona no tasta el xampany i mossèn Pere sent com el malalt estossega ennuegat, vessa la copa encara plena pels llençols i li cau la copa per terra, clinc, clec, en mil bocins, i les visites es tiben encara més i el malalt, entre estossecs, es posa a riure mentre palpa amb les mans esbatanades el llençol xop, i se les passa per la cara, diuen que això dona sort, i riu, i riu encara més,

i renega entre els xiulets dels seus pulmons, mecàgon l'olla!, i tots es garratiben, i ell, això sí que és morir d'un atac de festa, oi, nois?, la dona fa un ploricó esqueixat i mossèn Pere desa el viàtic al sagrari un altre cop, ell tot sol a la parròquia, a quarts de molt, amb un deix de derrota a la saliva.

La Barringa es va llevar amb el cap espès, com si hagués passat la nit fent barrila. Es rentà la cara com els gats, s'assegué al tocador tronat i començà a empastifar-se les galtes i el front amb capes de crema misteriosa. Passà el llapis rouge passion pels llavis i els presentà a la Barranga, bo i refregant-los l'un amb l'altre. La Barranga també va fer el mateix i els llavis es trobaren a frec. La Barringa inicià el moviment i la Barranga el seguí dòcilment: es besaren i el roig sensuous quedà lleugerament marcat al mirall. Se somrigueren de la seva picardia i es feien l'ullet, la Barringa el dret, la Barranga l'esquerre. Li tocava el torn als ulls; se'ls empastifà de blau negre ravis d'amour i parpellejà com la Barranga; deixà els fòtils amb les tapes obertes, desordenats sobre el tocador, al costat d'unes mitges amb una carrera que ja m'agradaria que les arreglessis tu, deia a la Barranga, i s'aixecà per vestir-se. Es va treure la camisa de dormir davant de la Barranga i ambdues mostraren un cos que començava a encongir-se imperceptiblement, de pell estranyament llisa i jove. La Barringa se'n vantava a soles, del seu cos. Es

vestiren de pressa, sense deixar de mirar-se i sortiren, la Barringa per la porta, la Barranga pel fons del mirall a buscar un rosegó de pa a la cuina. Per esmorzar, la Barringa Barranga menjà bacallà esqueixat que va quedar del sopar, amb un tomàquet madur obert pel mig i sortí de casa bo i fent petar les dents per tal d'acabar d'empassar-se els trossos d'esmorzar repatanis. A la bacallaneria comprà cent gramets d'arbequines, en paperina de paper d'estrassa, i inicià un recorregut, pinyol va, pinyol ve, carrer del Carme enllà fins a topar amb la fressa de la Ronda i amb aquella senyora que veia cada dia i que saludava de feia molts anys amb un cop de cap, perquè deu ser del barri, cada dia me la trobo si fa no fa pel mateix lloc, que anava per feina, perquè la Barringa Barranga sortia cada dia a la mateixa hora perquè sí, ja que no tenia res a fer i sola a casa s'avorria, o sigui que agafava les arbequines i se n'anava cap al mercat de Sant Anton a veure si hi havia novetat i en arribar a la fressa de la Ronda es topava amb aquella senyora de cada dia que deu viure per aquí aquesta senyora perquè cada dia me la trobo al mateix lloc, és un dir, avui fa fred i ben segur que la sagristia estarà més gelada que mai i que no hi ha manera de convèncer mossèn Pere que posi una estufa a la sagristia, és clar, com que ell arriba allà i a sobre es posa més roba al damunt i marxa esperitat perquè sempre ve amb el temps just per a la missa de vuit. Jo sí que passo fred allà, i a fora, a la nau, no diguem, que encara que hi hagi més gent, no arriba per escalfar-se

entre tots. La senyora Angeleta burxa en el moneder i treu les claus de la porteta lateral que dona al despatx parroquial i al fons fosc de la sagristia, com cada dia, i es disposa a col·locar els ornaments sobre la calaixera, i li venia aquella angúnia, el mareig que d'un temps ençà l'amoïnava i pensà que d'avui no passa que vaig al metge i així s'escolava el dia i al vespre, justament avui que tindria la gran ocasió de distreure'm amb això, no sabia ben bé què fer amb aquell paper que li havia donat el mossèn, perquè en un altre cas rai, hauria anat de primera per entretenir-me, però jo amb la Conxita no hi vull tractes i això va per damunt de tot, ella s'ho ha buscat, i en certes coses la senyora Angeleta era metòdicament intransigent, com per exemple. I és clar, amb el paperet a la mà, se li va acudir que el no ja el tenia, i quan eren a tocar les vuit entrava a l'adrogueria, en Ramonet?, i en Ramon Plantafigues, ves quins noms, és que la gent, vaja, que no hi ha pietat, doncs en Ramon Plantafigues sortia de la rebotiga cordant-se la jaqueta amb cara d'haver plegat i deia sí, què vol?, i ella, ai, Ramonet, vejам si em fas un favor i ell ja sabia que diria que sí, si jo ja ho sabia que no em diries que no, Ramonet, i l'únic que l'amoïnava a en Ramon Plantafigues era que tot déu li deia Ramonet i com que mai no tenia res a fer va dir ves, ens hi acostarem, i caminava amb aquella expressió de no ser-hi del tot, dir-me Ramonet, jo que faig u-noséquants!, i saludava, badoc, els botiguers que tancaven, perquè una cosa és ser curt de gambals i això no impedeix de

ser conegut i en Ramon Plantafignes ho era tant com la Monyos, i somreia satisfet sempre que passejava i ara, de costat de la senyora Angeleta encara estava més cofoi, tota una sagristana, i portava el paper a la mà, que la gent el veiés fent coses importants i la senyora Angeleta, agraïda, li donava conversa, Ramonet, mira que et conserves jove, per dir alguna cosa, i en Ramon Plantafignes reia i s'oblidava de tancar la boca i les seves dents blanques lluien alegres i volia posar els punts sobre les is, doncs no es pensi, senyora Angeleta, que diuen que ja en tinc trenta, i callaven perquè la senyora Angeleta no estava gaire inspirada i en Ramon Plantafignes era incapaç de portar ell una conversa i la senyora Angeleta se'l mirava sense riure i deia quina enveja i pensava què faria jo amb trenta anys!, i li venia aquell gust agre de boca de quan pensava que voldria reviure, tornar a fer-ho tot i fer altres coses, marededéu quines bestieses que penso!, trenta anys, a trenta anys tallava la carn millor que ningú, a trenta anys brodava meravelles per a les monges que mai no m'ho van arribar a agrair, a trenta anys, què faria jo ara?, i pensava, viatjar, veure muntanyes i ciutats noves i no volia pensar en en Joanet del peix perquè no volia plorar davant d'aquell xicot; la senyora Angeleta era capaç d'agombolar intactes tots els records agredolços de la seva vida atrotinada; l'únic que ara temia que tot això la portés a tenir mals desitjos, a trenta anys feia els bistecs més fins del mercat, i a quaranta i a cinquanta, i prou, tot en orris per culpa de no

sabia ben bé què però sort en va tenir de trobar feina de sagristana i podia anar tirant més malament que bé i t'has de buscar la manera de trampejar-ho, en què collons està pensant?, deia en Ramon, i ella se'l mirava un si és no és escandalitzada i mentalment deia Jesús!, i a continuació, automàticament, pensava, com si no n'hagués sentit mai, de renecs, al mercat, el pare no m'hi volia deixar anar perquè s'hi renega, pobre home, ben fet va fer de morir-se, ni treballava ni deixava treballar, a trenta anys vaig tallar el primer filet de pobre i al cap d'un mes preparava un pollastre a quarts més de pressa que ningú, el pedrer net com una patena, hi tenia la mà trencada, i sospirava, què sé jo en què pensava!, què sé jo en què pensava!, i es van acomiadar quan aplegaven a la Ronda i la mola fosca del mercat es retallava al cel d'un clar dubtós de capvespre, gràcies Ramonet, Déu t'ho pagui, i en Ramon Plantafignes enfilava cap a cal Benet, qui ho havia de dir, ahir tan dallò i mireu-lo ara.

D'ençà que la Barringa Barranga va decidir de traspassar tot el negoci de la tauleta de tabac, llumins, pedres per a encenedors, benzina i gas i noies en biquini al seu soci, restà més tranquil·la perquè a ella el que li agradava era d'estar lliure per poder fer el que més li abellia, passejar i ensumar seguint el seu ritme, i en Poquilluca, amb la seva aportació dels iguals havia consolidat definitivament el negoci. Així doncs, la B.